

Het levensverhaal van de broers Van Hogendorp laat zich lezen als een spannende jongensroman. Al jong, ze zijn 10 en 11 jaar, komen ze terecht aan het hof van de Pruisische koning, waar ze een militaire opleiding krijgen. De oudste, Gijsbert Karel, wordt daarna page aan het hof. Dirk komt terecht bij een familie waar grote geesten als Immanuel Kant kind aan huis zijn. Gijsbert ontmoet belangrijke staatsmannen als hij – politiek gedreven – in Amerika is. Waaronder Washington, die hij een oude zuurpruim vindt, en Jefferson, met wie hij lang blijft corresponderen, bijvoorbeeld over die slechte Amerikaanse gewoonte om slaven te houden. Dirk wordt al jong gouverneur op Java waar hij ook stuit op misstanden: slavernij en uitbuiting. Zestig jaar voor Max Havelaar pleit hij in een toneelstuk al voor afschaffing.

De twee broers schrijven elkaar regelmatig. ‘Uit die brieven blijkt een waanzinnige ambitie. En een enorm idealisme’, zegt Van Meerkerk. Als Dirk in 1810 Napoleon in Parijs ontmoet, klikt het meteen. Dit is een man naar zijn hart: iemand die zonder bagage van prinsen en koningen de samenleving probeert te verbeteren. Hij wordt vertrouweling van Napoleon en generaal in zijn leger. Als de Franse keizer is verslagen, bedenkt Gijsbert Karel dat dit hét moment is om de onafhankelijkheid van Nederland uit te roepen. Vandaar dat hij Willem in Engeland benadert en werkt aan een grondwet. Dirk is na Napoleons nederlaag persona non grata in Nederland. Hij slijt zijn dagen eenzaam in Rio de Janeiro.